

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w dniu 13 lutego 2019 r., sygn. akt RD 97/18, na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych umorzyła częściowo dochodzenie w sprawie radcy prawnego z powodu braku czynu w zakresie nie informowania o przebiegu postępowania podziałowego.

W dniu 26.02. 2019 r. skarżący wniósł odwołanie od powyższego postanowienia.

W odwołaniu skarżący zwrócił się o dogłębną, ponowną analizę sytuacji, z uwzględnieniem zarówno jego ustnych wyjaśnień z dnia 08.02.2019 r., jak i pism które pominięto w dokumencie umorzenia. W tym ostatnim zakresie wymienił:

- pismo do OIRP z dnia 29.01.2018 r.
- pismo do obwinionej z dnia 19.03.2018 r.
- pismo do OIRP z dnia 24.05.2018 r.

Zdaniem skarżącego rażącym przykładem przemilczania lub całkowitego utajnienia jest wynagrodzenie obwinionej radcy prawnej 10.000 zł, gdy w pozwie wykazano 1.500 zł, przez co skarżący rozumie oszukanie izby skarbowej w odprowadzeniu podatku. Wynagrodzenie to obejmowało przeprowadzenie rozwodu i podział majątku, którego radca prawny nie dokonała. Wobec tego skarżący żąda zwrotu połowy wynagrodzenia w wysokości 5.000 zł.

Skarżący zarzucił, że kontakt z radcą prawnym trwał od 28.12.2015 r. do 29.01.2018 r. Po tym czasie i zmianie miejsca urzędowania obwiniona radca prawny zaczęła stosować uniki w stosunku do jego osoby.

Na posiedzeniu Sądu Dyscyplinarnego w dniu 25.03.2019 r. skarżący wniósł o uchylenie postanowienia z dnia 13 lutego 2019 r. sygn. akt RD 97/18.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika wydała po rozpoznaniu skargi Pana z 21 maja 2018 r. na postępowanie radcy prawnego w której zarzucił radcy prawnemu zarówno nienależyte prowadzenie postępowania o podział majątku, jak też nie informowanie go o przebiegu tego postępowania, w którym występował w charakterze wnioskodawcy, a obwiniona była jego pełnomocnikiem z wyboru.

W dniu 22.11.2018 r. Zastępca Rzecznika postanowieniem w przedmiocie postawienia obwinionej radcy prawnej zarzutów objęła nimi zarówno nienależyte prowadzenie w imieniu Klienta Pana postępowania o podział majątku przed Sądem Rejonowym

XI Wydział Cywilny pod sygn. akt XI Ns, jak też nie informowanie Klienta o przebiegu tego postępowania podziałowego. Dochodzenie

zostało umorzone częściowo postanowieniem z 13.02.2019 r. z powodu braku czynu tylko w zakresie drugiego zarzutu. W zakresie pierwszego pozostaje w toku.

W tej sytuacji zauważalny zarzut odwołania co do braku należytego przeprowadzenia przez obwinioną postępowania o podział majątku pozostaje nadal przedmiotem rozpoznania zarzutu skargi w toku dochodzenia przed Zastępcą Rzecznika OIRP, wobec czego nie podlega kognicji Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP, jako instancji odwoławczej, która nie obejmuje etapu trwającego wciąż postępowania przygotowawczego do czasu jego zakończenia w sposób przewidziany procedurą.

Nie stanowią również przedmiotu rozpoznania przez OSD jako instancję odwoławczą kwestie wysokości wynagrodzenia radcy prawnego za zleconą radcy prawnemu usługę w takiej czy innej kwocie, sposób jej zapłaty czy księgowania przez radcę prawnego, jak też kwestia jej rozliczenia lub żądania zwrotu poniesionych wydatków, gdyż i te kwestie nie były przedmiotem postanowienia o umorzeniu postępowania przez Zastępcę Rzecznika. Przy tym roszczenia o zwrot określonych kwot zapłaconego pełnomocnikowi przez klienta wynagrodzenia /w odwołaniu skarżącego kwota 5.000 zł/ w ogóle nie podlegają procedurze dyscyplinarnej.

Stąd zgłaszane w odwołaniu powyższe zarzuty nie podlegają rozpoznaniu przez Sąd Dyscyplinarny w niniejszym postępowaniu odwoławczym od postanowienia o częściowym umorzeniu postępowania ze względu na zrelacjonowany jego przedmiot i zakres.

Przechodząc do analizy sytuacji w zakresie nie informowania skarżącego przez radcę prawnego o przebiegu postępowania podziałowego Sąd Dyscyplinarny podziela stanowisko Zastępcy Rzecznika co do braku podstaw dla stwierdzenia tego czynu.

Stanowisko to znajduje oparcie w zgromadzonym przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w sprawie materiale dowodowym.

Obwiniona nie przyznała się do popełnienia tego czynu, wskazując, że brak kontaktu z klientem był przez nią niezawiniony.

Nieemożność kontaktu ze skarżącym potwierdził de facto sam skarżący, przyznając, iż czasowo nie miał w ogóle telefonu, a w czasie kiedy go posiadał miał kłopoty z wykonywaniem połączeń z telefonu komórkowego i nie potrafił obsługiwać wiadomości SMS. Te ustalenia Zastępcy Rzecznika nie pozwalają uznać zakłóceń w komunikacji pomiędzy stronami inaczej jak z przyczyn leżących po stronie skarżącego a nie radcy prawnego.

Ustalenia te korespondują wprost z poddanymi pod uwagę Sądu Dyscyplinarnego w odwołaniu ustnymi wyjaśnieniami skarżącego jako świadka z dnia 08.02.2019 r., w których na pytanie Rzecznika skarżący jednoznacznie przyznaje, że w okresie kiedy obwiniona radca prawny /Pani Mecenasa jak formułuje dosłownie skarżący/ obsługiwała skarżącego miała miejsce taka sytuacja, że żona ukradła mu komórkę i wówczas nie mógł odbierać telefonów od Pani Mecenasa. Jak już kupił sobie komórkę to nie za bardzo umie z niej dzwonić ale odbiera telefony. Smsów nie potrafi pisać ani odbierać.

W tej sekwencji zeznań skarżącego z dn. 08.02.2019 r. nie ma zatem żadnych sprzeczności z ustaleniami ZRD. Sąd Dyscyplinarny nie dostrzega także niczego co jako istotne w zeznaniach mogło zostać pominięte przez Zastępcę Rzecznika.

Natomiast co do odbierania telefonów, to obwiniona podczas przesłuchania dowiodła, że podejmowała próby kontaktu ze skarżącym, bowiem okazała Zastępcy Rzecznika zrzut z rejestru połączeń wykonanych przez obwinioną do skarżącego, których skarżący nie odebrał. A zatem pomimo zeznań skarżącego o odbieraniu telefonów, przynajmniej nie zawsze miało to miejsce w przypadku prób kontaktu ze strony radcy prawnego. Jak wynika z przesłuchania obwinionej skarżący bardzo często nie odbierał telefonu. Utrudnieniem dla kontaktu stron był też zaznaczony w zeznaniach obwinionej przed Rzecznikiem brak posiadania przez skarżącego maila.

Skarżący zarzuca, że kontakt z radcą prawnym trwał od 28.12.2015 r. do 29.01.2018 r. Po tym czasie obwiniona radca prawny zaczęła stosować uniki w stosunku do jego osoby.

Tymczasem okazany Zastępcy Rzecznika zrzut z rejestru połączeń radcy do skarżącego dotyczy 8 wykonanych w dniu 20 lutego 2018 r. przez obwinioną połączeń do skarżącego, których skarżący nie odebrał.

Przeczy to zarzutowi uników radcy wobec skarżącego po 29.01.2018 r., potwierdza natomiast trudności kontaktu radcy prawnego ze skarżącym w tym okresie z przyczyn leżących po stronie skarżącego.

08.02.2019 r. skarżący stwierdził, że wielokrotnie był u Pani Mecenas w biurze, nigdy jej jednak nie było. Zostawiał wiadomości, żeby się z nim skontaktowała. Nawet jak się przeprowadziła, to nie poinformowała o tym skarżącego.

Z jednej strony nie da się ani ustalić ani ocenić w sposób niepodważalny nieudokumentowanej ilości i okoliczności zgłaszanej wielokrotności wizyt skarżącego w biurze radcy pod jej nieobecność, z drugiej nie sposób przyjąć za wiarygodne, iż do spotkania stron nie doszło nigdy.

Już z samego protokołu przesłuchania skarżącego z dnia 08.02.2019 r., o którym skarżący wzmiankuje w odwołaniu, wynika, że wspólnie z radcą prawnym zdecydowali, że skarżący opłaci koszty sądowe po wezwaniu do uzupełnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie wobec przyznania przez skarżącego posiadania zasobów finansowych w kwocie ok. 40.000 zł. Obwiniona w trakcie przesłuchania na tę okoliczność zeznała, że najpierw rozmawiała w tej kwestii ze skarżącym telefonicznie, a po tym telefonie spotkała się ze skarżącym w swojej Kancelarii.

Dalej skarżący stwierdza, że nie pamięta, czy po zwrocie sprawy widział się z radcą osobiście czy wysłał list. Świadczy o to też o tym, że do bezpośrednich spotkań stron dochodziło i nie można przekonująco przyjąć, iż radcy prawnego nigdy nie było w biurze.

Analiza samych wyjaśnień skarżącego z 08.02.2019 r. prowadzi tym samym do dokonania przez Sąd ustaleń zbieżnych z uzasadnieniem postanowienia o częściowym umorzeniu dochodzenia z 13 lutego 2019 r. Ustalenia dochodzenia bowiem wprost opierają się, jak wskazano, o te wyjaśnienia.

Biorąc pod uwagę natomiast notoryjnie znany fakt konieczności wielokrotnego znajdowania się radcy prawnego poza biurem z tytułu potrzeby załatwiania spraw poza jego siedzibą, a przede wszystkim bytności w różnego typu i różnego szczebla sądach na rozprawach, posiedzeniach, w czytelnich akt, na mediacjach, czy w urzędach, stwarza to obraz uzasadnionej ewentualnej nieobecności radcy w trakcie wizyt skarżącego, tym bardziej, że skoro skarżący nie za bardzo umie dzwonić z komórki, nie mówiąc o tym, że jakiś czas nie miał telefonu w ogóle, należy wizyty te, uznać za niezapowiedziane, a w sytuacji wymienionych przykładowo potrzeb bycia radcy poza siedzibą biura potencjalnie skazanych na niepowodzenie.

Nie sposób przy tym pominąć dowodu z zeznań obwinionej radcy prawnego w tej kwestii, złożonych w toku przesłuchania przed Rzecznikiem lub wcześniej na piśmie, z których wynika z kolei, że była ona notorycznie nachodzona w biurze przez skarżącego, domagającego się odbycia z nim spotkania nawet w trakcie spotkania z klientami. Wymuszonych i niezapowiedzianych spotkań według radcy prawnego było kilka.

Zeznania obwinionej radcy prawnego również tworzą materiał dowodowy w sprawie, który to materiał Sąd Dyscyplinarny przyjmuje za Zastępcą Rzecznika za wystarczająco wiarygodny w zakresie podstaw do częściowego umorzenia postępowania z powodu stwierdzenia przez Rzecznika braku czynu w zakresie nie informowania Klienta o przebiegu postępowania podziałowego.

Sąd Dyscyplinarny wobec powyższego stwierdza, że w postępowaniu przed Rzecznikiem nie został pominięty środek dowodowy ani z zeznań skarżącego z dnia 08.02.2019 r. ani też z zeznań obwinionej.

Pisma wymienione w odwołaniu również nie zostały pominięte przez Zastępcę Rzecznika, natomiast wzięła je ona pod uwagę tylko w takim zakresie, w jakim dotyczą zarzutu nieinformowania skarżącego o przebiegu sprawy.

Pismo skargi z 29.01.2018 r. obejmuje zarzuty co do nienależytego prowadzenia postępowania, nie zaś co do nieinformowania Klienta o jego przebiegu. Nadto w dacie złożenia tego pisma, zgodnie z treścią odwołania, kontakt skarżącego z radcą prawnym trwał. Z tych względów pismo to jest bezprzedmiotowe dla podważenia trafności postanowienia o częściowym umorzeniu postępowania z braku czynu nieinformowania o przebiegu sprawy. Nie stanowi zatem podstawy dla dokonania korekty ustaleń w zakresie częściowego umorzenia postępowania.

Pismo skarżącego do obwinionej z 19.03.2018 r. traktuje o nienależytym prowadzeniu sprawy skarżącego o podział majątku, z tym że akcentuje nieprawidłowość wyceny usługi radcy prawnego oraz w konsekwencji propozycję zwrotu przez radcę kwoty 5.000 zł w trybie ugodowym, co nie stwarza w żadnej mierze obszaru nieinformowania skarżącego o przebiegu sprawy, nie dotyczy zatem częściowego umorzenia postępowania przez Rzecznika i nie koresponduje w takim razie z zakresem ustaleń skarżonego postanowienia z 13.02.2019 r.

Stąd też pismo to nie musi być brane pod uwagę przy częściowym umorzeniu postępowania z przyczyny braku czynu nieinformowania o przebiegu postępowania podziałowego.

Skarga do OIRP z 21.05.2018 r. /w odwołaniu mylnie 24.05.2018 biorąc pod uwagę brak w aktach sprawy pisma skarżącego w takiej dacie/ w części również zarzuca nienależyte prowadzenie postępowania podziałowego i w tym zakresie jest bezprzedmiotowa dla niniejszej sprawy. Natomiast w zakresie nieinformowania skarżącego o przebiegu sprawy jest w gruncie rzeczy wcześniejszą wersją późniejszych zeznań skarżącego w dniu 08.02.2019 r., którym Zastępca Rzecznika dał wyraz w ustaleniach co do częściowego umorzenia postępowania, a Sąd Dyscyplinarny potwierdził i wykazał ich zgodność z zeznaniami skarżącego. Z tej skargi wynika też jednak, że już przynajmniej 19.03.2018 r. skarżący znał nowy adres kancelarii obwinionej radcy prawnego przy ul. _____ zatem niedługo po dacie 29.01.2018 r. przyjętej w odwołaniu jako pozostawanie stron nadal w kontakcie, skarżący miał dostęp do radcy prawnego. Przy tym zmiana lokalizacji kancelarii, zgodnie z informacją radcy prawnego, nastąpiła w połowie lutego. Skarżący, jak zeznał na posiedzeniu Sądu w dniu 25.03.2019 r., nie pamięta dokładnie kiedy zostawiał pisma do radcy prawnego na nowym miejscu kancelarii na ul. _____

Niewątpliwie zatem treść skargi z 21.05.2018 r., jako zresztą dokumentu inicjującego postępowanie przed Rzecznikiem, nie została pominięta w zakresie częściowego umorzenia postępowania.

Wreszcie, co ma znaczenie kardynalne dla braku trafności zarzutu o nie informowaniu skarżącego o przebiegu sprawy, w stosunku do którego to czynu Zastępca Rzecznika umorzyła postępowanie, Sąd Dyscyplinarny uznaje, iż w sposób zasadny Zastępca Rzecznika dała wiarę obwinionej, że w okresie niezbędnym dla sprawy posiadała kontakt ze skarżącym, czego dowodem jest fakt, że skarżący opłacił w terminie wpis sądowy, a sporządzone przez obwinioną pismo w uzupełnieniu wniosku na wezwanie Sądu z dnia 17.01.2018 r. zawierało informacje, które obwiniona mogła uzyskać tylko od skarżącego.

Nie spełnia bowiem kryterium należytego informowania skarżącego o przebiegu sprawy ilość z nim spotkań radcy, czy przedsięwzięcie innego typu komunikacji pomiędzy stronami, lecz, jak trafnie zaznacza Zastępca Rzecznika w uzasadnieniu postanowienia o częściowym umorzeniu postępowania z dn. 13.09.2018 r., kontaktowanie się radcy prawnego ze skarżącym w zakresie adekwatnym do potrzeb wynikających z przebiegu sprawy, co miało miejsce przy prowadzeniu przez obwinioną sprawy skarżącego o podział majątku.

Konkludując zatem, sugerowana w odwołaniu potrzeba dogłębnego rozważenia sytuacji umorzenia postępowania z powodu braku czynu w zakresie nie informowania o przebiegu postępowania podziałowego z wzięciem pod uwagę przez Sąd Dyscyplinarny podanych w odwołaniu dowodów została zaspokojona a tym samym postępowanie odwoławcze zostało przeprowadzone przez OSD OIRP w sposób wyczerpujący.

Zarzuty odwołania zostały w sposób gruntowny rozpoznane przez Sąd Dyscyplinarny zgodnie z przepisami art. 433 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych.

Skoro nie znalazły one potwierdzenia w toku postępowania odwoławczego, OSD OIRP stwierdza brak przesłanek do uchylenia zaskarżonego

postanowienia z dnia 13 lutego 2019 r. o sygn. akt R.D. 97/18, wobec czego należało orzec jak na wstępie.

Łączne koszty postępowania wyniosły 1.200 / jeden tysiąc dwieście/ zł, kosztami tymi w całości została obciążona Okręgowa Izba Radców Prawnych zgodnie z przepisem art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 426 § 1 k.p.k. od niniejszego postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych nie przysługuje środek odwoławczy.